Kỹ năng viết Prompt hiệu quả trong học tập

Nguyễn Hồng Quân 25022997- K70A-AI4

Các tác vụ được chọn:

Tác vụ 1: Tóm tắt tài liệu học thuật (Lịch sử Việt Nam)

Tác vụ 2: Giải thích khái niệm phức tạp (Kinh tế học)

Tác vụ 3: Tạo bộ câu hỏi ôn tập (Sinh học lớp 12)

TÁC VỤ 1 — TÓM TẮT SỰ KIỆN

Phong trào Đổi Mới 1986 và tác động kinh tế - xã hội

Prompt Cơ bản

Cơ bản	Tóm tắt cho tôi.

Kết quả: *Cho ra bản tóm tắt ngắn nhưng thiếu trọng tâm, không rõ ý nào quan trọng nhất.*

Prompt Cải tiến

Cải tiến	Hãy tóm tắt về sự kiện Đổi Mới 1986 theo 3 phần: 1. Bối cảnh ra đời chính sách Đổi Mới 2. Nội dung cải cách chính 3. Tác động kinh tế - xã hội Mỗi phần 2-3 câu, ngôn ngữ đơn giản dễ hiểu.

Kết quả: *Tóm tắt có cấu trúc rõ ràng, đủ 3 phần, dễ đọc và phù hợp để ôn tập.*

Prompt Nâng cao

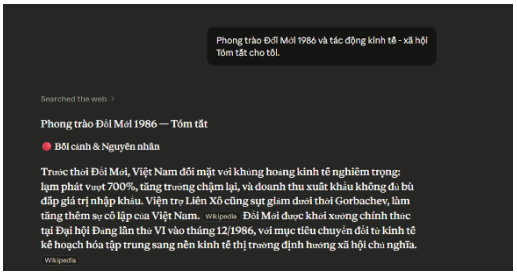
Nâng cao	Bạn là giáo viên Lịch sử giúp học sinh lớp 12 ôn thi THPT Quốc gia. Hãy tóm về sự kiện Đổi Mới 1986 theo cấu trúc: - Bối cảnh: Tại sao Việt Nam cần Đổi Mới? (2 câu) - Nội dung cải cách: Những thay đổi cốt lõi là gì? (3 câu) - Kết quả: Tác động đến đời sống người dân như thế nào? (2 câu) - Ý nghĩa lịch sử: 1 câu quan trọng nhất để ghi nhớ cho kỳ thi. Yêu cầu: Ngôn ngữ ngắn gọn, dễ nhớ. Bôi đậm các từ khóa quan trọng.

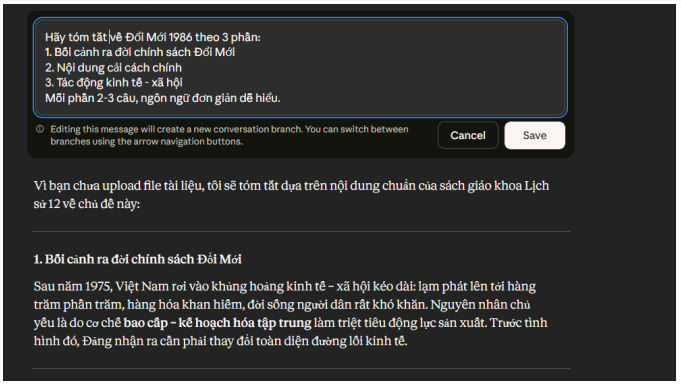
Kết quả: *Tóm tắt có từ khóa nổi bật, câu kết súc tích — dễ ghi nhớ và sát yêu cầu thi.*

So sánh 3 level — Tác vụ 1

Level	Nhận xét	Lý do hiệu quả hơn

Cơ bản	Ngắn, không cấu trúc	Không chỉ định gì nên AI tự sắp xếp tùy ý
Cải tiến	Rõ ràng, đủ ý, dễ ôn tập	Chia 3 phần cụ thể → AI biết cần trả lời gì
Nâng cao	Đầy đủ, có từ khóa, sát đề thi	Gán vai trò + cấu trúc chi tiết + mục tiêu thi rõ

TÁC VỤ 2 — GIẢI THÍCH KHÁI NIỆM PHỨC TẠP

Khái niệm: "Lạm phát" — kinh tế học cơ bản, thường gây nhầm lẫn cho học sinh phổ thông.

Prompt Cơ bản

Cơ bản	Lạm phát là gì?

Kết quả: *Định nghĩa đúng nhưng khô khan, nhiều thuật ngữ kinh tế khó hiểu với học sinh phổ thông.*

Prompt Cải tiến

Cải tiến	Giải thích khái niệm Lạm phát cho học sinh lớp 10 chưa học kinh tế. Hãy trả lời theo thứ tự: 1. Định nghĩa đơn giản bằng 1 câu 2. Ví dụ thực tế trong cuộc sống hàng ngày 3. Tại sao lạm phát ảnh hưởng đến người dân bình thường?

Kết quả: *Dễ hiểu hơn, ví dụ sinh động, phù hợp với học sinh phổ thông.*

Prompt Nâng cao

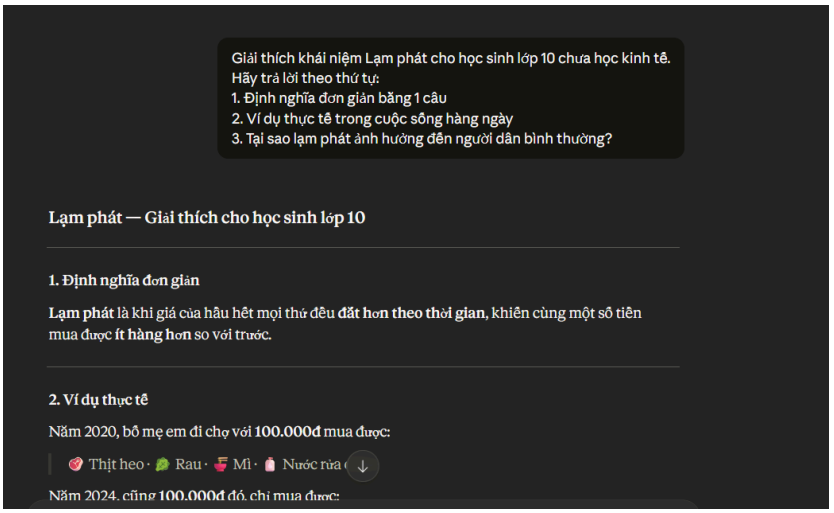
Nâng cao	Bạn là giáo viên Kinh tế giỏi giải thích bằng ví dụ đời thường. Hãy giải thích khái niệm Lạm phát theo trình tự từ đơn giản đến sâu hơn: Bước 1 — Ví dụ trực quan: Dùng câu chuyện "mua tô phở" để minh họa lạm phát. Bước 2 — Định nghĩa: Sau khi đọc ví dụ, định nghĩa chính xác bằng 1-2 câu. Bước 3 — Nguyên nhân: 2 nguyên nhân phổ biến nhất, mỗi cái 1 câu. Bước 4 — Ảnh hưởng: Tác động thế nào đến (a) người đi làm, (b) người có tiết kiệm? Bước 5 — Câu hỏi kiểm tra: 1 câu hỏi đơn giản để tự kiểm tra đã hiểu chưa. Ngôn ngữ: thân thiện, không dùng thuật ngữ kinh tế chuyên sâu.

Kết quả: *Giải thích logic từng bước, ví dụ quen thuộc, có câu hỏi tự kiểm tra — học sinh hiểu và nhớ lâu.*

So sánh 3 level — Tác vụ 2

Level	Nhận xét	Lý do hiệu quả hơn
Cơ bản	Đúng nhưng khó hiểu	Không chỉ định đối tượng và cách trình bày
Cải tiến	Dễ hiểu, có ví dụ, có cấu trúc	Xác định đối tượng + chia bước rõ ràng
Nâng cao	Trực quan, dễ nhớ, có tự kiểm tra	Gán vai + chain-of-thought 5 bước + ngôn ngữ thân thiện

Bạn là giáo viên Kinh tế giỏi giải thích bằng ví dụ đời thường.

Hãy giải thích khái niệm Lạm phát theo trình tự từ đơn giản đến sâu hơn:

Bước 1 — Ví dụ trực quan: Dùng câu chuyện "mua tô phở" để minh họa lạm phát.
Bước 2 — Định nghĩa: Sau khi đọc ví dụ, định nghĩa chính xác bằng 1-2 câu.
Bước 3 — Nguyên nhân: 2 nguyên nhân phổ biến nhất, mỗi cái 1 câu.
Bước 4 — Ảnh hưởng: Tác động thế nào đến (a) người đi làm, (b) người có tiết kiệm?
Bước 5 — Câu hỏi kiểm tra: 1 câu hỏi đơn giản để tự kiểm tra đã hiểu chưa.

Ngôn ngữ: thân thiện, không dùng thuật ngữ kinh tế chuyên sâu

13:53

🍜 Lạm phát — Từ tô phở đến cuộc sống

Bước 1 — Câu chuyện tô phở

Năm ngoái, mỗi sáng Nam ghé quán quen, trả **30.000đ** là có ngay tô phở nóng hổi đầy đặn.

Sáng nay Nam ghé lại — cô chủ quán nói: *"Giá lên rồi em ơi, **40.000đ** một tô nhé!"*

Nam ngạc nhiên. Tiền lương vẫn vậy. Tô phở vẫn vậy. Nhưng **tiền trong ví mua được ít hơn** so với năm ngoái.

TÁC VỤ 3 — TẠO BỘ CÂU HỎI ÔN TẬP

Chủ đề: Chương "Di truyền học" — Sinh học lớp 12, chuẩn bị cho kỳ thi THPT Quốc gia.

Prompt Cơ bản

Cơ bản	Tạo câu hỏi ôn tập về Di truyền học.

Kết quả: *Sinh ra vài câu hỏi rời rạc, không rõ mức độ khó.*

Prompt Cải tiến

Cải tiến	Tạo 8 câu hỏi ôn tập chương Di truyền học - Sinh học 12 gồm: - 4 câu trắc nghiệm (có 4 đáp án A/B/C/D, ghi rõ đáp án đúng) - 4 câu tự luận ngắn (kèm gợi ý trả lời) Bao gồm các nội dung: ADN, ARN, protein, quy luật Mendel, đột biến gen.

Kết quả: *Đủ số câu, phân loại rõ ràng, có đáp án — sử dụng được ngay để ôn tập.*

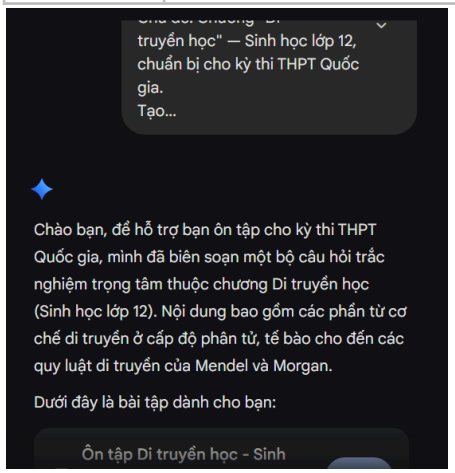
Prompt Nâng cao

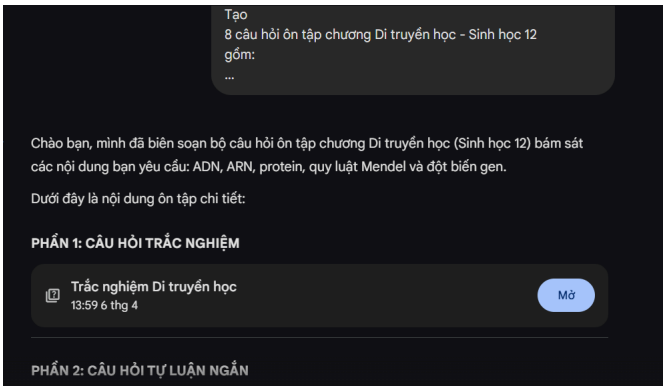
Nâng cao	Bạn là giáo viên Sinh học 12 có kinh nghiệm ra đề thi THPT Quốc gia. Tạo bộ 10 câu hỏi ôn tập chương Di truyền học theo 3 mức độ: Mức 1 — Nhận biết (3 câu trắc nghiệm): Hỏi về định nghĩa, đặc điểm cơ bản. Mức 2 — Thông hiểu (4 câu trắc nghiệm): Yêu cầu giải thích, so sánh. Mức 3 — Vận dụng (3 câu tự luận): Bài tập tính toán về lai một cặp tính trạng. Định dạng mỗi câu: Câu [số] ([mức độ]): [Nội dung câu hỏi] Đáp án: [Trả lời] Kiến thức cần nhớ: [Ghi chú ngắn] Ví dụ câu tốt: "Ribosome dịch chuyển theo chiều nào trên mARN?" Ví dụ câu không tốt: "ADN là gì?" (quá đơn giản, không có trong đề thi)

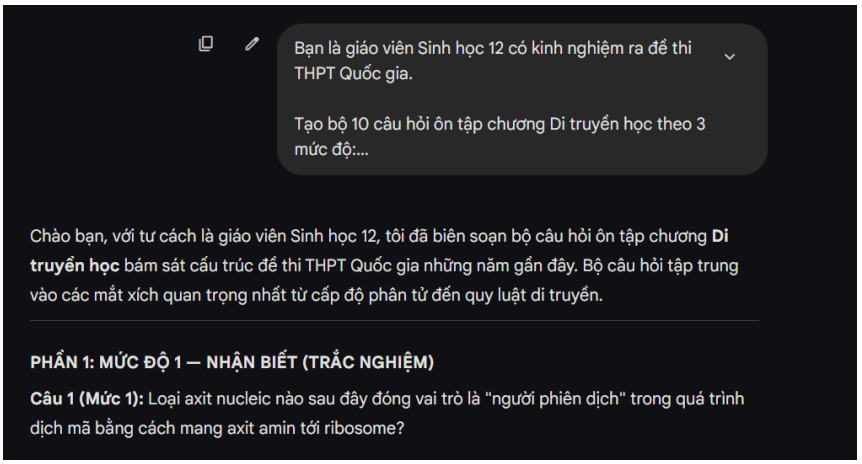
> **Kết quả:** *Phân 3 mức rõ ràng, kèm ghi chú kiến thức, sát cấu trúc đề thi — rất hữu ích cho ôn thi.*

So sánh 3 level — Tác vụ 3

Level	Nhận xét	Lý do hiệu quả hơn
Cơ bản	Câu hỏi chung chung, không đáp án	Không chỉ định số câu, dạng câu, nội dung cần ôn
Cải tiến	Đủ số câu, có đáp án, dùng được ngay	Chỉ định cụ thể số câu, dạng câu, chủ đề con
Nâng cao	Sát đề thi, phân mức, có ghi chú	Vai giáo viên + phân mức Bloom + negative example

KẾT LUẬN — NGUYÊN TẮC VIẾT PROMPT HIỆU QUẢ

Qua thử nghiệm 3 tác vụ với 3 level prompt, có thể rút ra những nguyên tắc cốt lõi sau:

Nguyên tắc	Giải thích
Xác định đối tượng	"Cho học sinh lớp mấy" giúp AI điều chỉnh ngôn ngữ phù hợp
Gán vai trò (Role)	"Bạn là giáo viên..." giúp AI trả lời đúng phong cách chuyên môn
Chia bước rõ ràng	Yêu cầu Bước 1, 2, 3... giúp đầu ra có cấu trúc, không thiếu ý
Chỉ định định dạng	Số câu, dạng câu, độ dài → đầu ra nhất quán, sử dụng được ngay
Dùng negative example	Cho ví dụ "không tốt" giúp AI tránh các lỗi phổ biến

Prompt nâng cao tốn thêm vài giây để viết nhưng tiết kiệm rất nhiều thời gian chỉnh sửa về sau — đặc biệt hữu ích khi học tập và ôn thi hàng ngày.